

ТРАКИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ	
Стара Загора	
Стопански факултет	
Вх №:	426
Дата:	03.04.2023г.

СТАНОВИЩЕ

Върху дисертационен труд за получаване на образователната и научна степен „доктор“ по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност Икономика и управление (селско стопанство)

Автор на дисертационния труд: Дарина Стоянова Стоянова

Редовен докторант към катедра „Индустриален бизнес и предприемачество“, Стопански факултет при Тракийски университет, гр. Стара Загора,

Научен ръководител: доц. д-р Димитрина Стоянчева

Тема на дисертационния труд:

**„ВЛИЯНИЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНОТО ФИНАНСИРАНЕ ВЪРХУ
ЕФЕКТИВНОСТТА В АГРАРНИЯ СЕКТОР“**

Становище от: доц. д-р Христо Атанасов Момчилов, от катедра „Икономика“, Стопански факултет, Тракийски университет, Стара Загора, област на висше образование: 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.8. „Икономика“, научна специалност „Икономика и управление(по отрасли)“

Определен за член на научното жури със заповед № 554 от 22 .02. 2023 г. От Ректора на Тракийски университет, на основание чл. 5(3) и (4) от ПРАС на Тракийски университет.

1. Актуалност на проблема.

Представеният дисертационен труд разглежда актуална и значима тематика. Необходимостта от финансова подкрепа от страна на държавата в съвременната икономика произтича от икономическата

несигурност, значимостта на аграрния сектор в икономиката на страната, влиянието на земеделската дейност върху околната среда, преобладаващо ниските и неравномерно получавани парични потоци в сектора. Земеделските производители продължават да бъдат силно зависими от безвъзмездната държавна и европейска подкрепа, получавана под формата на различни икономически лостове.

2. Цел, задачи, хипотези и методи на изследване.

Основната цел на проведеното в дисертацията научно изследване е точно и ясно формулирана, правилно е избран обектът на изследване - земеделски предприятия (малки, средни и големи) на територията на България с различна специализация (подсектори). Използваната методика е адекватно избрана за целта и обекта на изследване. Дисертационният труд се фокусира върху предоставените финансови средства единствено от националния бюджет. Официалните данни необходими за провеждането на емпиричното изследване са набавени от финансовите отчети на ЗП. Предвид техният агрегиран характер, получената безвъзмездна държавна подкрепа се проследява и анализира чрез реализираните приходи от финансираня на предприятията.

3. Онагледеност и представяне на получените резултати.

Дисертационният труд съдържа увод, изложение в три глави и заключение. Той е в обем от 192 стандартни тесктови страници. Използвани са 245 литературни информационни източници. В текста са включени 29 таблици и 10 фигури. Към дисертационния труд има приложения в обем от 6 страници, които съдържат 1 таблица.

4. Обсъждане на резултатите и използвана литература.

В Първа глава са представени теоретичните аспекти на държавната намеса в аграрния сектор като са разгледани същността и характеристиките на държавната помощ, описани са съвременните форми на държавна подкрепа в аграрния сектор и е отделено внимание на дискуссионния въпрос „за“ и „против“ държавната намеса в икономиката и аграрния сектор. Направен кратък исторически преглед на развитието на държавната подкрепа.

Обобщено е нормативното регулиране на държавната финансова подкрепа като са изведени теоретични концепции, свързани с дефиницията на държавната безвъзмездна помощ и са оповестени принципите, които се прилагат при предоставянето на държавната помощ.

Втора глава съдържа теоретико-методологическа рамка на влиянието на държавната безвъзмездна подкрепа върху ефективността на земеделските предприятия. В нея са представени направленията и хипотезите относно ефекта на безвъзмездното финансиране върху финансовото представяне на земеделските предприятия, дефинирани са факторите на изследваната зависимост между безвъзмездната подкрепа и финансовите резултати на земеделските производители, и са представени моделите за дефиниране влиянието на безвъзмездното финансиране върху ефективността на земеделските производители.

В Трета глава е направен анализ на развитието на държавната подкрепа в страната като са проследени 3 последователни периода, които разглеждат България в различни моменти на нейното състояние – преди членството ѝ в ЕС и първите два периода след присъединяването ѝ. Изведен е дисперсионен анализ на различията в резултатите от дейността на земеделските предприятия и са описани резултатите от емпиричното изследване на ефекта от ползване на безвъзмездното държавно финансиране.

На база на проведеното проучване са точно и ясно са формулирани изводи, което придава завършен вид на дисертационния труд.

5. Приноси на дисертационния труд.

Значимостта и достойнствата на дисертационния труд се подсилват от представените от автора научно-теоретични и практико-приложни приноси, които приемам изцяло.

6. Критични бележки и въпроси.

Критични бележки и въпроси нямам.

Бих препоръчал на докторанта да продължи изследванията си по тематиката на дисертационния труд, защото тя е изключително важна по отношение на държавната намеса в икономиката и аграрния сектор.

7. Публикувани статии и цитирания.

Авторът е представил три публикации на английски език, свързани с дисертационния труд. От тях една е самостоятелна и две в съавторство. Самостоятелната статия е цитирана.

Представеният автореферат е в обем 47 стандартни страници и отразява обективно структурата и съдържанието на дисертационния труд.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Въз основа на приложените от докторанта различни икономически методи на изследване, направените обобщения и изводи, считам, че представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на Тракийски университет за неговото приложение, което ми дава право да го оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО**.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително и да присъди на Дарина Стоянова Стоянова образователната и научна степен „*доктор*“ по научната специалност Икономика и управление (селско стопанство), професионално направление 3.8. Икономика, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки.

Дата: 03.04. 2023 г.

Гр. Стара Загора

ИЗГОТВИЛ

СТАНОВИЩЕТО:

(доц. д-р Христо Момчилов)